

ลิขสิทธิ์ : สำนักงานกิจการยุติธรรม
ปี : 2562
ชื่อเรื่อง : ศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุ และบริบทต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมไทย
เมือง : กรุงเทพฯ
ภาษา : ไทย
สถานที่พิมพ์ : สำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
นักวิจัย : รองศาสตราจารย์ ดร. อีระ สินเดชารักษ์
บทสรุปผู้บริหาร :

ในกระบวนการยุติธรรมอาญาไทย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการทั้งหมดทุกหน่วยงานมีปัญหาอย่างสำคัญ คือ ขาดความเข้าใจและมีได้ให้ความสำคัญกับ “คุณค่า” ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการปฏิบัติงานตามพันธกิจหลักของแต่ละหน่วยงานและขาดการ “บูรณาการ” การทำงานร่วมกันอย่างที่มีจุดมุ่งหมายเดียวกัน ตัวอย่างที่เห็นได้อย่างเด่นชัด คือขาดการเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกัน อันเป็นเหตุให้ด้อยประสิทธิภาพและไม่มีประสิทธิผลอย่างที่ควรจะเป็น เพราะต่างคนต่างทำ ในบางหน่วยงานเข้าถึงข้อมูลไม่ได้เลยและมีระบบป้องกันข้อมูลจากบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกอย่างเข้มแข็งทั้งที่เป็นหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมร่วมกัน

ตัวชี้วัด (Indicators) ในโครงการศึกษาวิจัยครั้งนี้ แม้จะเป็นเครื่องมือสำคัญ สามารถใช้ในการติดตามประเมินผลในการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ถึงการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งตัวชี้วัดที่ดีจะเป็นข้อมูลสำคัญให้กับผู้บริหารในการตัดสินใจ วางแผน กำหนดนโยบาย และบริหารงานพัฒนา ใช้ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วหรือป้องกันปัญหาที่ยังมาไม่ถึงได้เป็นอย่างดี แต่การดำเนินการโดยใช้ตัวชี้วัดนำเพื่อการปฏิรูปประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมอาญาในความเป็นจริงยังประสบปัญหาอยู่มาก ทั้งเรื่องความเข้าใจและความจำเป็นในการดำเนินการแม้จะมีข้อตกลงและกำหนดให้ใช้ตัวชี้วัดผลักดันการขับเคลื่อนการปฏิรูปประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมอาญาโดยสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) แต่ในทางปฏิบัติกลับยังพบว่า มีปัญหาอยู่ไม่น้อย

โดยในปีที่ผ่านมา สำนักงานกิจการยุติธรรมในฐานะหน่วยงานผู้รับผิดชอบดำเนินการตามข้อสั่งการของ สปท. และในฐานะฝ่ายเลขานุการของอนุกรรมการปฏิรูปตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาได้ดำเนินการเสนอคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) เห็นชอบชุดตัวชี้วัดกระบวนการยุติธรรมทางอาญา และได้มีโครงการจัดทำข้อมูลตัวชี้วัดเพื่อประเมินประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมในภาพรวม ในปีต่อมา เพื่อดำเนินการทดลองจัดเก็บตามตัวชี้วัด ซึ่งตามรายงานต่อ สปท. เรื่อง “การปฏิรูปประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา โดยใช้การประเมินเป็นตัวชี้วัด” และได้กำหนดให้มีการจัดเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัดแล้วให้นำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ในการชี้ให้เห็นจุดอ่อน-จุดแข็งของกระบวนการยุติธรรม และนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้กำหนดทิศทางและเป้าหมายในการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมในระยะต่อไป ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของการมีข้อมูลเชิงประจักษ์รองรับและมีข้อมูลก่อน-หลัง ในการชี้วัดความสำเร็จ/ล้มเหลวเบื้องต้นในการพัฒนากระบวนการยุติธรรมในระยะต่อไปอย่างเป็นรูปธรรม แต่ทว่า... ปัญหาที่พบในการดำเนินการจริงมี ๓ ระดับ ได้แก่ ระดับที่ ๑ เข้าไม่ถึงข้อมูล ปฏิเสธการให้ข้อมูล และไม่มีตัวแทนประสาน

การให้ข้อมูลของหน่วยงาน ระดับที่ ๒ แม้จะได้ข้อมูลมาแต่ก็ไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้ เนื่องจากบุคคล/หน่วยงานไม่เห็นความสำคัญและไม่เข้าใจในความจำเป็นของการนำไปใช้ประโยชน์ จึงได้รับข้อมูลที่ไม่ตรงกับที่ต้องการใช้งาน ระดับที่ ๓ ไม่ใส่ใจและตั้งใจเป็นส่วนสำคัญหนึ่งในการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมร่วมกัน โดยส่วนใหญ่บุคคล/หน่วยงานมักพอใจในสิ่งที่ทำอยู่ในโลกของตัวเอง/หน่วยงานมากกว่าที่จะทำอะไรที่ท้าทายและเล็งเห็นถึงประโยชน์ต่อส่วนรวม

ผลการจัดเก็บข้อมูลตัวชี้วัด

จากผลการทดลองจัดเก็บตัวชี้วัดในปีนี้ พบว่า สามารถจัดเก็บข้อมูลได้ (เบื้องต้น) มา ๑๗ ตัวชี้วัด ยังไม่สามารถจัดเก็บได้อีก ๔ ตัวชี้วัด เมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้านี้สามารถจัดเก็บข้อมูลได้เพิ่มขึ้น ๔ ตัวชี้วัด ผลการจัดเก็บข้อมูลตัวชี้วัดเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า พบว่า มีผลการดำเนินการที่ดีขึ้น ๘ ตัวชี้วัด แย่ลง ๕ ตัวชี้วัด อีก ๗ ตัวชี้วัดที่เหลือยังไม่สามารถเปรียบเทียบได้เนื่องจากบางตัวยังจัดเก็บข้อมูลไม่ได้บางตัวเพิ่งจัดเก็บได้เป็นปีแรก อย่างไรก็ตาม มีตัวชี้วัดไม่น้อยที่ข้อมูลยังไม่สมบูรณ์ครบถ้วนโดยเฉพาะตัวชี้วัดในกรอบที่ ๖ ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ ๒ ปีติดต่อกัน ในขณะที่บางตัวชี้วัดมีข้อมูลเพียงบางหน่วยงาน หลายหน่วยงานยังไม่ได้มีการจัดเก็บและไม่มีแนวทางในการจัดเก็บ ผลการจัดเก็บรายกรอบแยกรายตัวชี้วัดสามารถสรุปเปรียบเทียบกับผลปีก่อนหน้าได้ดังนี้

ลำดับที่	ตัวชี้วัดที่	ชื่อตัวชี้วัด	หน่วย นับ	ผลการสำรวจ		ดีขึ้น/แย่ลง	วิธีการจัดเก็บ	หมายเหตุ
				๒๕๖๑	๒๕๖๐			
กรอบที่ ๑: ประชาชนรับรู้กฎหมายและสิทธิพื้นฐาน (Rights and Legal Knowledge)								
๑	R๑	สัดส่วนของประชาชนที่รับทราบช่องทางในการรับรู้สิทธิทางกฎหมายและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก	สัดส่วน/ร้อยละ	๒๘.๕๔	๓๓.๗๓	แย่ลง	PS	
กรอบที่ ๒: การควบคุมอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ (Effective Crime Control)								
๒	E๑	อัตราอาชญากรรม (Crime Rate) ต่อจำนวนประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน อัตราอาชญากรรมประกอบด้วยอาชญากรรมเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิน	อัตรา	๑.๐๓	๔.๖๕	ดีขึ้น	AD	ข้อมูลปี ๒๕๖๑ มาจาก สตช. ข้อมูลปี ๒๕๖๐ มาจากการสำรวจด้วยตัวอย่าง เนื่องจากยังไม่ได้ดำเนินการแยกฐานความผิดเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับชีวิต ร่างกายและทรัพย์สินไว้
๓	E๒	ความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมของประชาชน	ร้อยละ	๕๒.๗๐	๕๓.๖๘	ดีขึ้น	PS	

ลำดับที่	ตัวชี้วัดที่	ชื่อตัวชี้วัด	หน่วย	ผลการสำรวจ		ดีขึ้น/แย่ลง	วิธีการจัดเก็บ	หมายเหตุ
		ลดลง						
กรอบที่ ๓: กระบวนการยุติธรรมบนพื้นฐานการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance Justice)								
๔	G๑	จำนวนคดีและเรื่องร้องเรียนที่มีมูลและถึงที่สุด ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติที่ขัดกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือการละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐานมีจำนวนลดน้อยลง	จำนวน	๒๐/๕๘๑	n/a	-	AD	สงน.สิทธิฯ แจ้งมี ๒๐ เรื่อง กรมคุ้มครองสิทธิฯ แจ้งมี ๕๘๑ เรื่อง
๕	G๒	หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีการกำหนดตัวชี้วัดที่สะท้อนความถูกต้องและเที่ยงธรรม	มี/ไม่มี	n/a	n/a	-	AD	ไม่สามารถจัดเก็บได้ เนื่องจากแต่ละหน่วยงานไม่มีข้อมูล ไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้ในระยะแรก แต่ยังเป็นต้องคงตัวชี้วัดนี้ไว้
๖	G๓	คดีที่มีการชี้มูลว่าเจ้าพนักงานของรัฐในกระบวนการยุติธรรมมีความบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ การเลือกปฏิบัติ และ/หรือ การทุจริตหรือถูกแทรกแซงมีจำนวนลดลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา	จำนวน	๒,๓๖๕/๒๐๙	n/a	-	AD	สงน.ผู้ตรวจการฯ แจ้งมี ๒,๓๖๕ เรื่อง ปปท.แจ้งมี ๒๐๙ เรื่อง
๗	G๔	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการกำหนดระยะเวลามาตรฐานตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายในแต่ละขั้นตอนการปฏิบัติ โดยมีระบบให้ประชาชนสามารถตรวจสอบติดตาม (Tracking)	เดือน	๗	๑๘	ดีขึ้น	US	
๘	G๕	หน่วยงานในระบบกระบวนการยุติธรรมมีการกำหนดมาตรการเชิงรุกด้านการบริหารจัดการให้มีความโปร่งใสและแจ้งให้ประชาชนรับทราบ	ร้อยละ	๕๗.๓๒	๔๓.๐๐	ดีขึ้น	US	

ลำดับที่	ตัวชี้วัดที่	ชื่อตัวชี้วัด	หน่วย	ผลการสำรวจ		ดีขึ้น/แย่ลง	วิธีการจัดเก็บ	หมายเหตุ
๙	G๖	หน่วยงานมีมาตรการ/ระบบที่เอื้อต่อการป้องกันมิให้เกิดการเลือกปฏิบัติหรือผลประโยชน์	ร้อยละ	๕๙.๙๒	๕๑.๘๖	ดีขึ้น	US	
๑๐	G๗	หน่วยงานในระบบกระบวนการยุติธรรมมีการทบทวนและปรับปรุงประสิทธิภาพเรื่องร้องเรียน	ร้อยละ	๗๗.๒๑	๗๐.๓๖	ดีขึ้น	US	
๑๑	G๘	สัดส่วนความเหมาะสมของทรัพยากร ทั้งเครื่องมืองบประมาณ และทรัพยากรมนุษย์ กับภาระงาน	สัดส่วน/ ร้อยละ	๑.๓๕	n/a	-	OB&SA	ได้ข้อมูลจากกรมคุมประพฤติ
๑๒	G๙	มีการวิเคราะห์และพัฒนาระบบทรัพยากรมนุษย์และการบริหารจัดการอย่างสม่ำเสมอ	ร้อยละ	๙๕	n/a	-	OB&SA	ได้ข้อมูลจากกรมราชทัณฑ์
๑๓	G๑๐	หน่วยงานมีการจัดเก็บและบูรณาการข้อมูลกระบวนการยุติธรรมอย่างเป็นระบบ	มี/ไม่มี	n/a		-	OB&SA	เป็นตัวชี้วัดที่ถูกเสนอให้จัดเก็บในปี ๒๕๖๑ เป็นปีแรก ซึ่งเกิดจากการควมรวมตัวชี้วัดเดิม ๒ ตัวชี้วัดปี ๒๕๖๐ จึงไม่ปรากฏผลการจัดเก็บ และปี ๒๕๖๑ ยังไม่มีการจัดเก็บและบูรณาการข้อมูลในกระบวนการยุติธรรมอย่างเป็นระบบ

ลำดับที่	ตัวชี้วัดที่	ชื่อตัวชี้วัด	หน่วย	ผลการสำรวจ		ดีขึ้น/แย่ลง	วิธีการจัดเก็บ	หมายเหตุ
๑๔	G๑๑	หน่วยงานมีการจัดทำการวิเคราะห์ ประเมินต้นทุนของกิจกรรมการเข้าถึงความยุติธรรม	บาท/คน	๑๗๓,๐๓๕	๙๘,๐๐๐	แย่ลง	US	มีประเด็นต้องพิจารณาความเชื่อถือได้ของข้อมูลเนื่องจากผู้ให้ข้อมูลจำได้บ้างจำไม่ได้บ้าง จึงทำให้ข้อมูลที่ได้อาจจริงบ้างเท็จบ้าง ใช้ประโยชน์ได้ยาก อาจต้องพิจารณาการจัดเก็บรูปแบบอื่นเพิ่มเติม

กรอบที่ ๔: การกระทำผิดซ้ำลดลง (Reduced Recidivism)

๑๕	RE๑	ร้อยละของผู้พ้นโทษที่กลับมากระทำผิดซ้ำลดลง	ร้อยละ	๒.๔๑/๐.๐๕	๓.๖๙	ดีขึ้น	AD	กรมราชทัณฑ์ แจ้งมีร้อยละ ๒.๔๑ กรมคุมประพฤติ แจ้งมีร้อยละ ๐.๐๕ ปี ๒๕๖๐ เป็นตัวเลขของกรมคุมประพฤติ
๑๖	RE๒	ร้อยละ/สัดส่วนของผู้พ้นโทษที่สามารถกลับไปดำรงชีวิตในสังคมไทยได้อย่างปกติสุข	สัดส่วน/ร้อยละ	๙๐.๕๓	๘๙.๐๐	ดีขึ้น	AD	ปี ๒๕๖๑ ได้ข้อมูลจากกรมราชทัณฑ์ เป็นข้อมูลรายปีที่มีการสำรวจติดตาม ปี ๒๕๖๐ ได้ข้อมูลจากกรมคุมประพฤติที่มีการจัดเก็บ

กรอบที่ ๕: ผู้เสียหายและผู้ถูกกล่าวหาได้รับการคุ้มครองอย่างเหมาะสม (Appropriate Protection of Victims and the Accused)

๑๗	A๑	สัดส่วนการคุ้มครองดูแลผู้เสียหาย/เหยื่ออาชญากรรมและชดเชยความเสียหาย โดยได้รับการชดเชยเยียวยาจากภาครัฐมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น	สัดส่วน/ร้อยละ	๗๑.๐๐	๗๕.๕๐	แย่ลง	AD	ข้อมูลปี ๒๕๖๐ เป็นผลการทดลองจัดเก็บ ๓ ปี ย้อนหลัง โดยได้ข้อมูลจาก สนง.ช่วยเหลือทางการเงินฯ
๑๘	A๒	จำนวนผู้ที่ถูกจับกุม/คุมขังและภายหลังได้รับการปล่อยตัว เนื่องจากมีการพิสูจน์ว่าไม่มีความผิดที่ได้รับเงินชดเชยเยียวยาจากภาครัฐ	ร้อยละ	๑๐.๔๖	๑๑.๖๑	แย่ลง	AD	ข้อมูลปี ๒๕๖๐ เป็นผลการทดลองจัดเก็บ ๓ ปี ย้อนหลัง โดยได้ข้อมูลจาก สนง.ช่วยเหลือทางการเงินฯ

กรอบที่ ๖: ไม่มีผู้ต้องหา/จำเลยที่ถูกจับกุมโดยไม่ได้กระทำผิด (Do not have any Miscarriages of justice)

ลำดับที่	ตัวชี้วัดที่	ชื่อตัวชี้วัด	หน่วย	ผลการสำรวจ		ดีขึ้น/แย่ลง	วิธีการจัดเก็บ	หมายเหตุ
๑๙	D๑	หน่วยงานมีมาตรการในการตรวจสอบ เพื่อป้องกันการจับกุมผู้ต้องหา/จำเลยโดยไม่ได้กระทำความผิด	มี/ไม่มี	n/a	n/a	-	AD	ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้
๒๐	D๒	จำนวนคดีที่มีการร้องฟื้นขึ้นมา เนื่องจากพบว่ามีการจับกุมผู้ต้องหา/จำเลย โดยไม่ได้กระทำความผิด	จำนวน	n/a	n/a	-	AD	ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้
กรอบที่ ๗: ประชาชนเชื่อมั่น เชื่อถือ ศรัทธา ในกระบวนการยุติธรรม (Ensured Trust in Justice)								
๒๑	ET1	ร้อยละของประชาชนที่มีความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมในภาพรวม	ร้อยละ	๒๙.๒๑	๓๙.๐๘	แย่ลง	PS	

สิ่งที่ต้องดำเนินการต่อไป คือ

๑) มีกิจกรรมสร้างความเข้าใจให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เป็นหน่วยงานเป้าหมายในเบื้องต้นเพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญของตัวชี้วัดที่กำลังจัดทำและจะใช้ประโยชน์เพื่อปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมอาญาไทยในภาพรวม

๒) เริ่มกำหนดผู้รับผิดชอบ/หน่วยงานในแต่ละตัวชี้วัดเพื่อทดลองจัดเก็บด้วยตนเอง โดยมีที่ปรึกษาให้คำแนะนำและนำมาใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ร่วมกัน และเริ่มรายงานผลเข้าระบบเดียวกัน

๓) จัดทำ/พัฒนาระบบการบันทึกข้อมูลเพื่อป้อนข้อมูลจากฐานข้อมูลของหน่วยงานเข้าสู่ระบบโดยอัตโนมัติเพื่อไม่ให้เป็นภาระเพิ่มกับหน่วยงานที่มีข้อมูลหรือระบบข้อมูลอยู่แล้ว ในขณะที่หน่วยงานที่ยังไม่มีระบบข้อมูลหรือยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูลให้ทดลองใช้ประโยชน์จากข้อมูลร่วมกัน

๔) จัดเก็บข้อมูลเพื่อจัดทำค่าเปรียบเทียบอย่างน้อย ๓ ปี เพื่อใช้ประโยชน์ในการกำหนดค่าเป้าหมายร่วมกันของหน่วยงาน และกำหนดตัวชี้วัดในเชิงปริมาณเพื่อใช้สะท้อนประสิทธิภาพการทำงานทั้งในภาพรวมและแต่ละหน่วยงาน

๕) ดำเนินการให้มีผลบังคับใช้จริงภายใน ๓-๕ ปี เพื่อใช้ประโยชน์จริงและกำหนดเป้าหมาย พร้อมทั้งเรียนรู้แลกเปลี่ยนร่วมกันของหน่วยงานเพื่อบูรณาการข้อมูลและเห็นคุณค่าในกระบวนการยุติธรรมทั้งระบบได้จริง

ผลการวิเคราะห์จุดอ่อน-จุดแข็ง-โอกาส และความท้าทาย

ภายหลังจากการได้ข้อมูลตามตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาแล้ว คณะคณะผู้วิจัยได้ใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์และประเมินจุดอ่อน-จุดแข็ง-โอกาส และความท้าทายของกระบวนการยุติธรรมในมิติต่าง ๆ ตามกรอบตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา พบว่า

<p style="text-align: center;">ปัจจัยภายใน</p> <p style="text-align: center;">ปัจจัยภายนอก</p>	<p>จุดแข็ง (Strength)</p> <p>ปัจจัยด้านโครงสร้างของหน่วยงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> -ผู้นำให้ความสำคัญต่อการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการยุติธรรม <p>ปัจจัยด้านประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> -หน่วยงานตระหนักถึงความโปร่งใส (G๕) -หน่วยงานตระหนักการไม่เลือกปฏิบัติ (G๖) -หน่วยงานให้ความสำคัญกับเรื่องร้องเรียน (G๗) 	<p>จุดอ่อน (Weakness)</p> <p>ปัจจัยด้านโครงสร้างของหน่วยงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> -โครงสร้างระบบราชการแบบดั้งเดิม -ระบบราชการขาดการบูรณาการ -หน่วยงานไม่มีระบบการจัดเก็บข้อมูลที่ถูกต้อง ทันสมัย และบูรณาการข้อมูลระหว่างกัน (G๑๐) <p>ปัจจัยด้านประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> -การละเมิดสิทธิและเสรีภาพของประชาชน (G๑, G๒ และ G๓) -การอำนวยความสะดวกมีความล่าช้า (G๔) -งบประมาณไม่เพียงพอ (G๘) -บุคลากรไม่เพียงพอ (G๙) -ความยากลำบากในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม (G๑๑) -ปัญหาการกระทำผิดซ้ำ (RE๑) -การคุ้มครองและเยียวยาเหยื่อหรือผู้เสียหาย (A๑)
<p>โอกาส (Opportunity)</p> <p>ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย</p> <ul style="list-style-type: none"> -กฎหมายให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์และการปฏิรูปประเทศ <p>ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ</p> <ul style="list-style-type: none"> -แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ กำหนดยุทธศาสตร์ในการลดความเหลื่อมล้ำและการทุจริตในภาครัฐ <p>ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียน <p>ปัจจัยด้านเทคโนโลยี</p> <ul style="list-style-type: none"> - ศักยภาพทางเทคโนโลยีสารสนเทศ 	<p>กลยุทธ์เชิงรุก (SO Strategy)</p> <ul style="list-style-type: none"> -การสร้างระบบด้านความโปร่งใสและตรวจสอบได้โดยอาศัยเทคโนโลยี 	<p>กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO Strategy)</p> <ul style="list-style-type: none"> -ด้านโครงสร้างของหน่วยงาน คือการส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการบริหารจัดการและในกระบวนการทำงานของราชการ -ด้านประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรม คือลดจำนวนผู้กระทำผิดซ้ำ
<p>อุปสรรค (Threat)</p> <p>ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย</p> <ul style="list-style-type: none"> -กฎหมายหลายฉบับยังไม่ได้มาตรฐานสากลและล่าสมัย -การใช้มาตรการทางอาญาในกฎหมายเป็นจำนวนมาก -ระบบบริหารราชการแบบรวมศูนย์ 	<p>กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST Strategy)</p> <ul style="list-style-type: none"> -การแก้ไขกฎหมาย และการใช้มาตรการอื่นแทนมาตรการทางอาญา -การป้องกันอาชญากรรม 	<p>กลยุทธ์เชิงรับ (WT Strategy)</p> <ul style="list-style-type: none"> -การสร้างการรับรู้เรื่องกฎหมายและสิทธิขั้นพื้นฐานให้แก่ประชาชน -การลดต้นทุนในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม

<ul style="list-style-type: none"> - การทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ - การจัดสรรงบประมาณที่ขาดประสิทธิภาพ <p>ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ</p> <ul style="list-style-type: none"> - สถานการณ์ความยากจน <p>ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปัญหาความเหลื่อมล้ำ - ปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรม - ประชาชนยังไม่รับทราบสิทธิขั้นพื้นฐาน <p>(R๑)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปัญหายาเสพติด - ปัญหาอาชญากรรมและการกระทำ <p>ความผิด (E๑)</p> <p>ปัจจัยด้านเทคโนโลยี</p> <ul style="list-style-type: none"> - การกระทำความผิดมีความซับซ้อนมากขึ้น 		
--	--	--

หากพิจารณาการบริหารจัดการด้านกระบวนการยุติธรรมในฐานะที่เป็น “กระบวนการผลิต” รูปแบบหนึ่ง ซึ่งต้องมีปัจจัยนำเข้า (input) กระบวนการ (process) ผลผลิต (output) และ ผลลัพธ์ (outcome) กลยุทธ์ทั้ง ๗ กลยุทธ์มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันในการเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรม กล่าวคือ “การแก้ไขกฎหมาย” และ “การใช้มาตรการอื่นแทนมาตรการทางอาญา” ให้มีมาตรฐานสากลและทันสมัย และมีการกำหนดโทษอย่างเหมาะสมกับความผิด เป็นจุดเริ่มต้นของการปฏิรูปด้านกระบวนการยุติธรรมทางอาญาซึ่งเป็นการอำนวยความสะดวกยุติธรรมให้แก่สังคมซึ่งจะทำให้การพิจารณาว่าการกระทำใดเป็นความผิดทางกฎหมายอาญาหรือไม่เป็นไปตามมาตรฐานสากลและเป็นที่ยอมรับของนานาชาติอารยประเทศ และ “การป้องกันอาชญากรรม” เป็นการลดจำนวนของอาชญากรรมและจำนวนผู้กระทำความผิด ทำให้ไม่มีเรื่องที่ต้องเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้รัฐไม่ต้องทุ่มเททรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดไปกับการจัดการปัญหาด้านประสิทธิภาพในกระบวนการยุติธรรมมากเกินไป

อย่างไรก็ตาม การดำเนินกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ย่อมดำเนินโดยหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น “การสร้างระบบด้านความโปร่งใสและตรวจสอบได้” จะทำให้การดำเนินกระบวนการยุติธรรมทางอาญาอยู่ในเส้นทางแห่งความถูกต้องและเที่ยงธรรม นอกจากนี้ การดำเนินกระบวนการยุติธรรมทางอาญายังมีผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นอย่างมาก และยังก่อให้เกิดต้นทุนหรือภาระค่าใช้จ่ายแก่ผู้ที่ต้องเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมดังกล่าวเป็นจำนวนมากอีกด้วย ซึ่งสร้างความเหลื่อมล้ำให้แก่ผู้ด้อยโอกาสในทางเศรษฐกิจ ดังนั้น “การสร้างการรับรู้เรื่องกฎหมายและสิทธิขั้นพื้นฐานให้แก่ประชาชน” และ “การลดต้นทุนในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม” มีส่วนสำคัญเป็นอย่างยิ่งกับการส่งเสริมให้เกิดความเป็นธรรมต่อสังคม

ที่ผ่านมา รัฐได้ให้มุ่งและให้ความสำคัญกับ “กระบวนการ” (process) ในกระบวนการยุติธรรมมากกว่า “การลดจำนวนอาชญากรรม” และ “การลดจำนวนผู้กระทำความผิด” และ “การลดผู้กระทำความผิดซ้ำ” ซึ่งสังเกตได้จากจำนวนทรัพยากรทั้งในด้านงบประมาณและกำลังคน รวมถึงนโยบายต่าง ๆ ของรัฐ แต่หากพิจารณาตามตรรกะแล้ว การที่รัฐต้องมีกระบวนการยุติธรรมที่มีขนาดใหญ่และใช้งบประมาณแผ่นดินเป็นจำนวนมากเช่นนี้ก็เพราะว่ามีจำนวนอาชญากรรมและผู้กระทำความผิดและผู้กระทำความผิดซ้ำเป็นจำนวนมาก และการเพิ่มประสิทธิภาพของ “กระบวนการ” (process) มิได้หมายถึงการเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาทั้งระบบ ดังนั้น รัฐจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนทัศนคติและเป้าหมายที่มุ่งให้ความสำคัญกับการจัดการปัญหาของจำนวนอาชญากรรม จำนวนผู้กระทำความผิดและผู้กระทำความผิดซ้ำมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

นอกจากนั้น ระดับเทคโนโลยีของโลกและของประเทศไทยได้ก้าวหน้าไปมากแล้ว แต่เจ้าหน้าที่รัฐในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของประเทศไทยยังไม่สามารถปรับตัวในการนำเทคโนโลยีมาประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ ทั้ง ๆ เทคโนโลยีเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของไทยซึ่งมีขนาดใหญ่ให้มีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านการป้องกันอาชญากรรม การปฏิบัติงานของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม การสร้างประสิทธิภาพและความโปร่งใสของกระบวนการยุติธรรม รวมถึงการสร้างการรับรู้เรื่องกฎหมายและสิทธิขั้นพื้นฐานให้แก่ประชาชน และการลดต้นทุนในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมด้วย ดังนั้น รัฐจึงจำเป็นต้องมุ่งเป้าหมายการจัดการปัญหาด้านประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาโดยบังคับให้นำเทคโนโลยีมาใช้ในขั้นตอนสำคัญในทุกขั้นตอนของทุกหน่วยงานและให้มีการบูรณาการข้อมูลระหว่างกัน

แนวทางในการแก้ไขปัญหาและการกำหนดเป้าหมาย

หากพิจารณาผลการสำรวจตัวชี้วัดทั้ง ๗ กรอบตัวชี้วัดดังกล่าว ไม่มีกรอบตัวชี้วัดใดได้ค่าตัวชี้วัดที่สูงกว่าค่าเป้าหมาย ซึ่งพบเป็นปัญหาใน ๒ ส่วน คือ ปัญหาด้านประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ได้แก่ กรอบตัวชี้วัดที่ ๑ เรื่องประชาชนรับรู้กฎหมายและสิทธิพื้นฐาน (Rights and Legal Knowledge) กรอบตัวชี้วัดที่ ๒ เรื่องการควบคุมอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ (Effective Crime Control) กรอบตัวชี้วัดที่ ๔ เรื่องการกระทำผิดซ้ำลดลง (Reduced Recidivism) และกรอบตัวชี้วัดที่ ๕ เรื่องผู้เสียหายและผู้ถูกกล่าวหาได้รับการคุ้มครองอย่างเหมาะสม (Appropriate Protection of Victims and the Accused) และกรอบตัวชี้วัดที่ ๗ เรื่องประชาชนเชื่อมั่น เชื่อถือ ศรัทธา ในกระบวนการยุติธรรม (Ensured Trust in Justice) ซึ่งคณะผู้วิจัยสามารถจัดเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ผลได้

นอกจากนั้น ยังพบปัญหาอีกส่วนหนึ่ง คือปัญหาในเรื่องการจัดทำฐานข้อมูลของหน่วยงานของรัฐในกระบวนการยุติธรรมที่เป็น Administrative Data ที่มีลักษณะที่มุ่งตอบสนองต่อหน่วยงานของตนเองเป็นหลัก และขาดการบูรณาการข้อมูลกระบวนการยุติธรรมอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลรายคดีหรือรายบุคคลซึ่งเริ่มตั้งแต่ในชั้นพนักงานสอบสวน ชั้นพนักงานอัยการ ชั้นศาล ชั้นราชทัณฑ์ รวมตลอดไปถึงกระบวนการฟื้นฟูผู้กระทำความผิด นอกจากนี้ หลายหน่วยงานใช้ระบบในการจัดเก็บข้อมูลที่แตกต่างกัน การเชื่อมโยงข้อมูลเป็นเพียงเพื่อหน่วยงานของตนเองเป็นหลัก และจะต้องดำเนินการในลักษณะการทำความเข้าใจเป็นรายหน่วยงานไป การบูรณาการข้อมูลจึงยังคงมีอุปสรรคอยู่มาก โดยเฉพาะในสภาพการณ์ที่หน่วยงานต่าง ๆ ในกระบวนการยุติธรรมของไทยได้ถูกแบ่งแยกออกจากกันอย่างเด็ดขาดชัดเจนมาตั้งแต่อดีตจนถึง

ปัจจุบัน ข้อมูลที่ได้มาจากแต่ละหน่วยงานจึงมีลักษณะขาดตอนและซ้อนทับกันอยู่มาก ซึ่งหากไม่มีข้อมูลที่ถูกต้องแม่นยำ ย่อมทำให้ไม่อาจจัดทำตัวชี้วัดได้อย่างถูกต้อง ซึ่งส่งผลให้ผู้ดำเนินนโยบายไม่อาจทราบถึงสภาพปัญหาของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาได้อย่างแท้จริงและชัดเจน และย่อมทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาด้านกระบวนการยุติธรรมทางอาญาได้อย่างตรงประเด็น

คณะผู้วิจัยจึงเสนอแนวทางในการแก้ไขและกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมในอนาคต คือการนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology System) มาใช้ในการดำเนินการในขั้นตอนต่าง ๆ ของกระบวนการยุติธรรมตั้งแต่ขั้นตอนการสอบสวน (พนักงานสอบสวน) ขั้นตอนการสั่งคดี (พนักงานอัยการ) ขั้นตอนการพิจารณาพิพากษาคดี (ศาล) จนถึงขั้นตอนการบังคับโทษ (กรมราชทัณฑ์) และหน่วยงานอื่น ๆ โดยเป็นการใช้ระบบเดียวกัน ซึ่งนอกจากจะทำให้กระบวนการยุติธรรมเป็นไปด้วยความรวดเร็ว โปร่งใสและตรวจสอบได้แล้ว ยังเป็นการบูรณาการข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

จากที่กล่าวมาข้างต้น กระบวนการยุติธรรมทางอาญายังคงมีปัญหาในทุกมิติและเกือบทุกตัวชี้วัด การแก้ไขปัญหาด้านประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาจึงต้องแก้ไขที่ตัว “สาเหตุ” ของเรื่องทั้งหมด ซึ่งก็คือ “จำนวนอาชญากรรม” คณะผู้วิจัยจึงเสนอเป้าหมายในการพัฒนาประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมในอนาคตอีกเป้าหมายหนึ่งซึ่งเป็นเป้าหมายที่สำคัญเป็นอย่างยิ่ง คือการใช้ “การส่งเสริมการรับรู้สิทธิทางกฎหมายและสิทธิขั้นพื้นฐานแก่ประชาชน” ควบคู่ไปกับ “การป้องกันอาชญากรรม” เป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาทั้งระบบ กล่าวคือ หากสามารถป้องกันอาชญากรรมได้ ย่อมทำให้จำนวนอาชญากรรมและการความกระทำผิดลดลง ส่งผลให้ปริมาณคดีที่จะต้องเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมลดลงตามไปด้วย ซึ่งเป็นการลดภาระด้านงบประมาณและอัตรากำลังคนในกระบวนการยุติธรรม และประหยัดค่าชดเชยความเสียหายแก่ผู้เสียหายในคดีอาญา ซึ่งประชาชนย่อมมีความหวาดกลัวต่ออาชญากรรมลดลงและมีความเชื่อมั่นต่อกระบวนการยุติธรรมเพิ่มมากขึ้นด้วย

ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนารูปแบบและแนวทางในการใช้ประโยชน์

๑) เสนอให้มีการนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology System) มาใช้แทนกระบวนการทำงานในระบบเดิมสู่กระบวนการดิจิทัล (Digitalized Process) ในขั้นตอนต่าง ๆ ของกระบวนการยุติธรรม ตั้งแต่ขั้นตอนการสอบสวน (พนักงานสอบสวน) ขั้นตอนการสั่งคดี (พนักงานอัยการ) ขั้นตอนการพิจารณาพิพากษาคดี (ศาล) จนถึงขั้นตอนการบังคับโทษ (กรมราชทัณฑ์) เพื่อให้กระบวนการยุติธรรมเป็นไปด้วยความรวดเร็ว โปร่งใสและตรวจสอบได้ และเป็นการจัดเก็บข้อมูลของกระบวนการยุติธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย โดยมีแนวทางในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในกระบวนการยุติธรรม คือการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในกระบวนการยุติธรรมในบางพื้นที่ก่อนเพื่อเป็นกรณีศึกษาหรือโครงการนำร่อง เพื่อมิให้เป็นภาระงบประมาณแผ่นดินในคราวเดียว ซึ่งหากได้ผลดี ก็อาจขยายการดำเนินการให้ครอบคลุมทั่วทั้งประเทศต่อไปได้ (อยู่ระหว่างการศึกษาศึกษาพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับเป็นโครงการนำร่อง และรูปแบบของเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีความเป็นไปได้)

๒) เสนอให้มีการใช้ “การส่งเสริมการรับรู้สิทธิทางกฎหมายและสิทธิขั้นพื้นฐานแก่ประชาชน” ควบคู่ไปกับ “การป้องกันอาชญากรรม” เป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาทั้งระบบ การส่งเสริมการรับรู้สิทธิทางกฎหมายและสิทธิขั้นพื้นฐานแก่ประชาชน มีแนวทางดำเนินการ

โดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่สอดคล้องกับรูปแบบการใช้ชีวิตของคนในปัจจุบันมาใช้ประโยชน์มากขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและเชื่อมต่อข้อมูลข่าวสารกับหน่วยงานของรัฐ ได้สะดวกมากยิ่งขึ้น เช่น การพัฒนาแอปพลิเคชัน (Application) ในสมาร์ทโฟน (Smart Phone) ที่เพิ่มช่องทางในการรับรู้สิทธิทางกฎหมายและสิทธิขั้นพื้นฐานแก่ประชาชนมากยิ่งขึ้น

๓) ส่วนการป้องกันอาชญากรรมหรือยับยั้งไม่ให้เกิดการกระทำความผิดรวมทั้งความพยายามที่จะให้ อาชญากรรมที่เกิดขึ้นลดลงและไม่เกิดการกระทำผิดซ้ำนั้น มีแนวทางดำเนินการโดยพิจารณาตามทฤษฎีนิติ เศรษฐศาสตร์ในเรื่องอรรถประโยชน์ ซึ่งเชื่อว่าผู้ที่คิดจะกระทำความผิดมักจะเปรียบเทียบประโยชน์ที่คาดว่าจะ ได้รับจากการกระทำความผิดกับผลเสีย (หรือโทษ) ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำความผิดดังกล่าว จึงมี แนวทางการป้องกันอาชญากรรมคือการดำเนินมาตรการที่ทำให้ผู้ที่คิดจะกระทำความผิดได้ตระหนักถึงโอกาส (ความเสี่ยง) ที่จะถูกจับกุมและถูกลงโทษผ่านการบังคับใช้กฎหมายของรัฐที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งที่ผ่านมา รัฐได้ จัดให้มีตำรวจสายตรวจในการตรวจตราท้องที่หรือการลาดตระเวนท้องที่อยู่เสมอ แต่ด้วยข้อจำกัดด้านจำนวน เจ้าหน้าที่ตำรวจ จึงมักตรวจตราท้องที่ได้ไม่ถึงทั่วถึงและมีความถี่ไม่มากพอที่ผู้ที่คิดจะก่ออาชญากรรมจะเกิด ความเกรงกลัว จึงจำเป็นต้องมีมาตรการอื่น ๆ เพิ่มเติมโดยอาศัยเทคโนโลยีเข้ามาช่วยตรวจตราท้องที่แทน ตำรวจสายตรวจ เช่น การเพิ่มช่องทางการร้องเรียนผ่านระบบต่าง ๆ ที่ทันสมัย รวดเร็ว และสามารถ track ติดตามได้โดยง่ายผ่านอุปกรณ์เชื่อมต่อสื่อสารแบบดิจิทัล สำหรับการเตือนภัยหรือร้องขอความช่วยเหลือ การ ติดตั้งกล้องวงจรปิดในที่ต่าง ๆ ในจำนวนที่มากพอ การติดไฟฟ้ายางในสถานที่ที่มักเกิดปัญหา อาชญากรรม ซึ่งตามทฤษฎีอาชญาวิทยาในด้านจิตวิทยาเชื่อว่าผู้ที่คิดจะกระทำความผิดมักจะยับยั้งการกระทำ ได้หากรู้ว่ามิบุคคลอื่นเห็นการกระทำของเขาอยู่ ทั้งนี้ ควรกระทำร่วมกับการตรวจตราระวังภัยร่วมกับชุมชนใน รูปแบบที่เป็นทางการ ซึ่งมีตัวอย่างของการดำเนินการที่ได้ผลดีมาแล้วในหลายประเทศ เช่น ประเทศสิงคโปร์ ประเทศญี่ปุ่น เป็นต้น

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาและการบังคับใช้ กฎหมายเป็นไปตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๒๒) ประเด็น กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม (พ.ศ.๒๕๖๑ - พ.ศ.๒๕๘๐) ได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกลไกในการขับเคลื่อนและ สร้างการเปลี่ยนแปลงขนานใหญ่ มุ่งเน้นการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลมาสนับสนุนให้เกิดความโปร่งใส และพลวัตให้การพัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนทุกภาคส่วนในสังคมมี โอกาสได้รับประโยชน์จากการพัฒนาประเทศอย่างเท่าเทียม เป็นธรรม และทั่วถึง ประกอบด้วย ๒ แผนย่อย ได้แก่

๑) การพัฒนากฎหมาย ซึ่งมีการกำหนดตัวชี้วัดสัดส่วนการนำเทคโนโลยีและระบบฐานข้อมูลกลาง ของประเทศมาใช้ในการบังคับใช้กฎหมายต่อจำนวนกฎหมาย โดยกำหนดค่าเป้าหมายในปี พ.ศ.๒๕๖๑- ๒๕๖๕ ร้อยละ ๕๐ ของกฎหมาย กำหนดตัวชี้วัดระยะเวลาที่ลดลงในกระบวนการบังคับใช้กฎหมาย ซึ่ง กำหนดค่าเป้าหมายในปี พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๕ ทุกหน่วยงานของรัฐบังคับใช้กฎหมายได้รวดเร็วขึ้น ร้อยละ ๕๐ และกำหนดตัวชี้วัดระดับความเชื่อมั่นของประชาชนในการบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งกำหนดค่าเป้าหมายในปี พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕ จำนวนร้อยละ ๗๕ ของประชาชนเชื่อมั่นในการบังคับใช้กฎหมาย

๒) การพัฒนากระบวนการยุติธรรม โดยมีการกำหนดตัวชี้วัดอัตราส่วนที่เพิ่มขึ้นของจำนวนชั้นตอนในการอำนวยความสะดวกยุติธรรมที่ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อความโปร่งใส ความสะดวกและรวดเร็ว ซึ่งกำหนดค่าเป้าหมายในปี พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๕ จำนวนร้อยละ ๗๕ ของจำนวนชั้นตอนที่สำคัญ และค่าเป้าหมายในปี พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐ จำนวนร้อยละ ๑๐๐ ของจำนวนชั้นตอนที่สำคัญ

ทั้งนี้ แผนยุทธศาสตร์ชาติดังกล่าวได้กำหนดค่าเป้าหมายของตัวชี้วัดที่สำคัญเอาไว้ เช่น ระยะเวลาที่ลดลงในกระบวนการบังคับใช้กฎหมาย ระดับความเชื่อมั่นของประชาชนในการบังคับใช้กฎหมาย และอัตราส่วนที่เพิ่มขึ้นของจำนวนชั้นตอนในการอำนวยความสะดวกยุติธรรมที่ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งกำหนดให้ตัวชี้วัดดังกล่าวบรรลุค่าเป้าหมายในช่วงแรกในปี พ.ศ.๒๕๖๕ ดังนั้น ค่าเป้าหมายของ ๗ กรอบ ๒๑ ตัวชี้วัดในรายงานนี้ จะต้องปรับให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติดังกล่าวภายในขอบเขตของเวลาดังกล่าวด้วย

Copyright : Office of Justice Affairs
Year : 2019
Title : To Study Problems Causes and Other Contexts Related Thailand Justice
Process
City : Bangkok
Language : Thai
Publisher : Thammasat University Research and Consultancy Institute
Researcher : Associate Professor Dr. Teera Sindecharak
Executive Summary :

In the Thai criminal justice system agencies involved in the entire process, all departments are very important is the lack of understanding and not giving importance to the "value" which is the key to the performance of the main mission of each department and the lack of "integration" working together with the same objective, The obvious example is the lack of data links for sharing which is the reason why it is effective and not as effective as it should be, because each person does In some departments, data cannot be accessed at all and there is a strong system to protect information from outsiders or external department, even those working in the joint justice process.

Indicators in this research project, although it is an important tool can be used to monitor and evaluate the implementation of the project or any activity to be used in the analysis of work to achieve the specified objectives and goals. The indicators are good, it is important to executives in decision-making, planning policy and development management, can be used to solve problems that have occurred or prevent problems that have not yet arrived but the implementation of leading indicators for reform of the efficiency of the criminal justice system, in fact, still faces many problems both the understanding and the need to take action, despite the agreement and require the use of indicators to drive the reform of the efficiency of the criminal justice system by the National Reform Steering Assembly but in practice, it was found that there are quite a few problems.

In the past year, the Office of Justice as the agency responsible for the implementation of this directive of The National Reform Steering Assembly and as the Secretary of the Sub-Committee on Reform of the Criminal Justice Performance Indicator has submitted to The National Commission for Justice Administration Development Board agreed set of indicators, the criminal justice system and have a project to create indicators to assess the efficiency of the Justice process has a whole in later years, To carry out experiments to

store according to indicators according to the report, The National Reform Steering Assembly the subject of "Reform of the criminal justice system efficiency By using assessments as indicators " and has set up data storage based on indicators that provide information useful to point out the weaknesses - strengths of the justice system and use the said information to determine the direction and goal of the judicial process reform in the next phase which is based on having empirical data supported and with pre-post data In the initial measure of success / failure in the further development of the justice process but the problems encountered in the actual operation, there are 3 levels Including a Level 1: data inaccessibility, Denial of information and there is no coordinator providing information about the department, Level 2: Although the information is obtained, it cannot be used. Because the individual / department does not see the importance and does not understand the necessity of utilization Therefore receiving information that does not match what you want to use, Level 3: Not paying attention and determination to be an important part of the joint justice system reform In most cases, people / agencies are more satisfied with what they do in their own world / department than doing anything that is challenging and recognizing the benefits for the public.

Indicators storage results

From the results of the experiment of collecting indicators in this year, it was found that data could be collected (preliminary) for 17 indicators, Still not able to store another 4 indicators compared to previous years, data can be stored up to 4 indicators, The results of data collection of indicators compared to previous years, there has been an improvement in performance 8 indicators, worse 5 indicators, the remaining 7 indicators cannot be compared because some indicators cannot be stored and some indicators just collected this year is the first year however, there are no indications that the data is still incomplete, particularly in the framework of the 6 indicators, data inaccessible for 2 consecutive years, While some indicators have data only in some departments Many departments do not have storage and do not have guidelines for organizing, The results of the collection of individual framework indicators can be summarized and compared with the previous year's results as follows:

NO	indicator	indicator name	unit	survey results		better/worse	storage method	note
				2018	2017			
Strategy 1: Rights and Legal Knowledge								
1	R1	The proportion of people who are aware of the way to recognize legal rights and basic knowledge to access to the judicial process conveniently.	proportion/percent	28.54	33.73	worse	PS	
Strategy 2: Effective Crime Control								
2	E1	The crime rate per 100,000 population consists of a race of Life, body, and property	Rate	1.03	4.65	better	AD	The information for 2018 is from the Royal Thai Police. The 2017 data is based on a sample survey, as the specific fault is not yet involved in life, body, and property.
3	E2	The fear of crime by the people	percent	52.70	53.68	better	PS	
Strategy 3: Good Governance Justice								
4	G1	The number of cases in complaints that are grounded announcement Lee related to practices that are contrary to human dignity or violation of basic rights is reduced.	Number	20/581	n/a	-	AD	The office of the National Human Rights Commission has 20 reports .their 500 Department of Rights and Liberties protection.
5	G2	The departments in the judicial process have set indicators that reflect the	have/none	n/a	n/a	-	AD	cannot be collected because each department does not have data and

NO	indicator	indicator name	unit	survey results		better/worse	storage method	note
				2018	2017			
		accuracy and fairness.						cannot be used in the initial stages, but it is still necessary to maintain this indicator.
6	G3	Cases in which the government officials in the judicial process have deficiencies in their duties, discrimination, and/or corruption or interference have been reduced compared to the previous year.	Number	2,765/209	n/a	-	AD	The office of the Ombudsman has 2765 issues, the office of the Ombudsman has 2765 issues.
7	G4	The relevant departments have set the Standard Time. As specified in the law in each procedure, with a system allowing the public to Monitor and Tracking.	Month	7	18	better	US	
8	G5	The departments in the justice system have Proactive Management measures to be transparent and inform the public.	percent	57.32	43.00	better	US	

NO	indicator	indicator name	unit	survey results		better/worse	storage method	note
				2018	2017			
9	G6	The department has a system of measures that facilitate the prevention of discrimination or benefits.	percent	59.92	51.86	better	US	
10	G7	The departments in the judicial system have reviewed and improved the efficiency of complaints	percent	77.21	70.36	better	US	
11	G8	The appropriate proportion of resources, both tools, budget and human resources in workload.	proportion/ percent	1.35	n/a	-	OB&SA	Obtain information from the Department of control
12	G9	There's regular analysis and development of human resource systems in management	percent	95	n/a	-	OB&SA	Get information from the Department of Corrections.

NO	indicator	indicator name	unit	survey results		better/worse	storage method	note
				2018	2017			
13	G10	The department has a systematic collection and integration of judicial data.	have/none	n/a		-	OB&SA	Is an indicator that was proposed to be collected in the first year 2018 due to the merger of two previous indicators in 2017 therefore does not appear to be stored and in 2018 there is no system for data collection and systematic integration
14	G11	The percentage of acquitted offenders is reduced.	บาท/คน	173,035	98,000	worse	US	There are issues that need to be considered about the reliability of the data as the data Giver does not remember some so does not make the information obtained true some false do you need to consider collecting additional forms.
Strategy 4: Reduced Recidivism								
15	RE1	Percentage of proportion of those acquitted who are	percent	2.41/0.05	3.69	better	AD	The Department of Corrections in forms to 2.41% the

NO	indicator	indicator name	unit	survey results		better/worse	storage method	note
				2018	2017			
16	RE2	able to return to normal life and high society. Percentage of proportion of those acquitted who are able to return to normal life and high society.	proportion/ percent	90.53	49.00	better	AD	Department of Probation has 0.05%-year 2017 is the first of the Department of Probation. Year 2018 data obtained from the Department of Corrections is an annual data that has a follow-up survey.

Strategy 5: Appropriate Protection of Victims and the Accused

17	A1	The proportion of protection for victims and victims of crime and compensation for damage has increased with compensation from the government.	proportion/ percent	71.00	75.50	worse	AD	data 2017 is a test result stored for the past three years obtained from the financial assistance office.
18	A2	The number of people arrested or detained and subsequently released due to proof of there is no offense receiving compensation from the government.	percent	10.46	11.61	worse	AD	Data 2017 is a test result stored for the past three years obtained from the financial assistance office.

Strategy 6: Do not have any Miscarriages of justice

NO	indicator	indicator name	unit	survey results		better/worse	storage method	note
				2018	2017			
19	D1	The agency has measures for inspection to prevent the arrest of inmates are defendants without committing an offense.	have/none	n/a	n/a	-	AD	unable to access data
20	D2	Several cases have been revived due to the arrest of the accused or defendant without a rest.	Number	n/a	n/a	-	AD	unable to access data
Strategy 7: Ensured Trust in Justice								
21	ET ^๑	percentage of people that have confidence in the effectiveness of the justice system as a whole	percent	29.21	39.08	worse	PS	

The next step is to

1) There are activities to create understanding for various agencies that are the primary target agencies in order to be aware of the importance of the indicators being prepared and will use them to reform the Thai criminal justice system.

2) To determine the responsibility/authority in each experiment to measure self-storage with consultants providing advice and utilizing for analysis together and report the results to the same system.

3) Prepare/develop a system to save data to input information from a database of agencies login automatically, so as not to burden the agency with information system or information already. While the agency has no data or no data to try to take advantage of information sharing.

4) Collect data to create comparative values for at least 3 years to the common goal setting of the agencies and quantitative indicators in order to reflect the performance of both overall and in each agency.

5) Act to be effective within 3-5 years, to use and set goals as well as learning and exchanging together agencies to integrate information and see real value in the justice system.

The analysis of weaknesses-strengths-opportunities and challenges

After obtaining the data from the indicators of criminal justice performance the research team has utilized the analysis and evaluation of weaknesses-strengths-opportunities and the challenges of the justice process in various dimensions according to the framework for the efficiency of the Criminal Justice System

<p style="text-align: center;">Internal Factor</p> <p style="text-align: center;">External Factor</p>	<p>Strength</p> <p>Structural factor of the department</p> <ul style="list-style-type: none"> -Leaders attach importance to the development and improvement of the justice process <p>Efficiency factors of the judicial process</p> <p>The agency aware of</p> <ul style="list-style-type: none"> - transparency (G5) - The agency recognizes non-discrimination (G6) - The agency pays attention to complaints(G7) 	<p>(Weakness)</p> <p>Structural factor of the department</p> <p>Traditional bureaucratic structure</p> <ul style="list-style-type: none"> - The bureaucratic system lacks integration - The agency does not have a valid storage system, update and integrated information (G10) <p>Efficiency factors of the judicial process-</p> <ul style="list-style-type: none"> -Violation of the rights and freedoms of the preple(G1, G2 และ G3) - The administration of justice was delayed(G4) - Insufficient budget (G8) -Not enough personnel (G9) - Difficulty in accessing (G11) -The problem of recidivism (RE1) -Protection and remedy for victims or sufferer (A1)
<p>Opportunity</p> <p>Political and legal factors</p> <ul style="list-style-type: none"> - The law attaches great 	<p>SO Strategy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Creating a system of transparency and accountability 	<p>WO Strategy</p> <ul style="list-style-type: none"> - The organizational structure is promoting the use of information

<p>importance the formulation of strategic plans and national reforms.</p> <p>Economic factors</p> <ul style="list-style-type: none"> - The 12th National Economic and Development Plan establishes strategies for reducing disparities and in the public sector. <p>Social and cultural factors</p> <ul style="list-style-type: none"> - Being a member of the ASEAN Community <p>Technology factors</p> <ul style="list-style-type: none"> - The potential of information technology 	<p>through technology</p>	<p>and communication technology in management and government work processes</p> <ul style="list-style-type: none"> - The efficiency of the justice of process is to reduce the number of repeat offenders.
<p>Threat</p> <p>Political and legal factor</p> <ul style="list-style-type: none"> - Many laws do not meet international standards and are obsolete. - The use of criminal measures in law a lot. - Centralized public administration system. - Corruption and misconduct in government. - Inefficient budget allocation. <p>Economic factors-</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poverty situation <p>Social and cultural factors</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inequality - Moral and Ethical Problems. -The public has not yet acknowledged basic rights (R1) - Drug problems. - Problems of crime and delinquency (E1) <p>Technology factors</p> <ul style="list-style-type: none"> - The offense is more complicated 	<p>ST Strategy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Amendments to the law and using other measures instead of criminal measures. - Crime prevention 	<p>WT Strategy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Creating awareness on basic legal and rights for the public. - Reducing the cost of access to the judicial process.

If considering the administration of justice in the base that is one form of production process which must have inputs, process, output, outcome all 7 strategies are related in terms of increasing the efficiency of the judicial process. That is, to amend the law and use other measures instead of criminal measures to have international standards and modern and the imposition of appropriate penalties. The beginning of the reform of the criminal justice system, which is given to social justice, which will consider whether any action is a criminal or not in accordance with international standards and is recognized by many civilized countries and crime prevention is to reduce the number of crimes and the number of offenders so there is not much to go into the judicial process, Resulting in the government not having to devote limited resources to deal with performance issues in the justice system too much.

However, the proceedings of the criminal justice system carried out by the authorities or the authorities concerned, therefore, creating a system of transparency and accountability to make the operation of criminal justice in the path of rectitude and uprightness. In addition, the criminal justice process, also affecting the rights of the accused or defendant is huge. And also causing a lot of costs or expenses burden to those who have to go to the said judicial process, which creates inequality for the economically disadvantaged, therefore creating awareness of basic legal in rights to the people and reducing the cost of accessing the Justice process, it is very important to promote fairness to society

In the past, the state place emphasis on the process of Justice more than reducing the number of crime and reducing the number of offenders and reducing the number of a repeat offender, which can be observed from the amount of resources both in terms of budget and power, including various policies of the state but if considered logical The state requires a large amount of judicial process and a large amount of national budget because of the large number of criminals and offenders and repeat offenders and optimization of the process is not meant to increase the efficiency of the criminal justice system. Therefore, the state is required to modify the concepts and goals that focus on the issue of crime. The number of offenders and repeat offenders more than present.

In addition, the technological level of the world and Thailand has advanced considerably. But government officials in the criminal justice process in Thailand are not yet able to fully adapt to the use of technology. Although technology is an important engine in

driving the criminal justice system of Thailand, which is large to be effective. In terms of crime prevention Performance of the department in the judicial process Creating the efficiency and transparency of the justice process Including raising awareness about the law and basic rights for the public and reducing the cost of access to the judicial process as well. Therefore, the government must aim to tackle the problem of efficiency of the criminal justice process by forcing technology to be used at important stages in every step of every department and to have the integration of ground between each other

Approach to problem-solving and goal setting

If considering the survey results of all 7 indicators, the said indicators framework No metric frame has a higher metric value than the target value, which is in 2 parts: the criminal justice system, including performance issues, Indicators 1) Rights and Legal Knowledge, Indicators 2) Effective Crime Control, Indicators 4) Reduced Recidivism, Indicators 5) Appropriate Protection of Victims and the Accused and Indicators 7) Ensured Trust in Justice. The research, which can store data and analyze results.

In addition, another problem was encountered. Is the problem of creating a database of government agencies in the judicial process that is Administrative Data, which looks at the main response to one's own department and lack the systematic integration of justice information Especially the case-specific or individual information, beginning at the inquiry official's level, Prosecutor class, Court, class of Corrections, including throughout the process of rehabilitation of offenders.

In addition, many departments use systems to store different data. Data links are mainly for their organization and will be conducted in the manner agreed to by the authorities. Integrating data so there are still many obstacles. Especially in circumstances where the various agencies of the justice system in Thailand has been divided as categorically distinct from the past to the present. The information that is obtained from each department therefore has a lot of disparities and overlaps. Which if there is no accurate information, inevitably causing the indicators to not be correctly prepared as a result, policy makers are not able to clearly and clearly know the problems of the criminal justice system and would make it impossible to resolve the criminal justice system at the point.

Is the introduction of digital technology systems for used to carry out various stages of the justice process from the investigation phase (inquiry official), The process of legal

action (Public prosecutor), Judicial procedure (court), Until the punishment procedure (Department of Corrections) and other units, by using the same system, Which in addition to speeding up the judicial process transparency and accountability, and It is also integrating more effectively as well.

From the above the criminal justice system remains a problem in all its dimensions and almost all indicators. To troubleshoot performance problems, need to fix the criminal justice system. The cause of the whole thing is the number of crimes. The research team therefore proposed the goal of developing the efficiency of the judicial process in the future, which is a very important goal. Is to use the promotion of awareness of legal rights and fundamental rights for the people in parallel with crime prevention Is a solution to the problem of efficiency in the criminal justice system in the whole system, that is to say, if crime can be prevented Inevitably will reduce the number of crimes and offenses. As a result, the amount of cases required to enter the judicial process also decreased. Which is to reduce the budget burden and the manpower in the justice process and save compensation for damages to victims in criminal cases, the public shall have the fear of crime reduction and confidence in the justice system increased.

Suggestions for the development of forms and guidelines for utilization

1) Proposed to have the use of digital technology in the work process in the old system words that digital process in various stages of the process. Since the investigation process (inquiry official) Chase procedure (public prosecutor) judicial process (court) until the punishment procedure (Department of Corrections). To make the Justice process fast transparent and verifiable. And is an effective way to store information about the judicial process. Guidelines for using digital technology in the judicial process. Is the use of digital technology in the Justice process in some areas first as a case study or a pilot project, In order not to be a burden on the national budget at one time which is effective May expand the operation to cover the entire country (In the process of studying the suitable area for a pilot project in the possible form of digital technology.)

2) Offer to use “promoting the recognition of legal rights and fundamental rights for people” alongside “crime prevention” Is a solution to the problem of efficiency in the judicial process of the whole system. Promoting the realization of legal rights and fundamental rights for the public their ways to proceed by utilizing information technology that is more in line with current lifestyle people. To increase the efficiency of

communication so that people can access and connect information with government agencies more conveniently such as Application, Smart Phone. Which increases the way to get more legal rights and basic rights for the people.

3) Teach how to prevent crime or stop crying including efforts to reduce the crime and do not repeat the offense is to proceed by considering the theory of Law and utility. It is believed that those who think of committing an offense tend to compare the expected benefits from the commission of the offense with a disadvantage or penalty that is expected to occur from the said offense. Therefore, to prevent crime by implementing measures that make those thinking of committing an offense aware of the opportunity to be arrested and punished through effective enforcement of state laws. In the past the government has always provided police patrols for patrols are patrols but with restrictions on the number of police officers. Therefore, the area is not always well monitored and there is not much frequency for fear of crime so there are additional measures to be taken by technology to help control the air instead of the police. Such as Increasing channels of complaint through various modern systems are fast and can be easily tracked through digital communication devices. For alarm the request for help the installation of CCTV cameras in a sufficient number of places lighting fixtures and locations where crime is often a problem. According to the criminological theory in Psychology believing that people who commit crimes off and inhibit their actions if they know that others do their actions. This should be done in conjunction with official surveillance with a community informal way with examples of good operations in many countries such as Singapore Japan Etc.

The use of information technology and digital technology in criminal justice and law enforcement, according to the Master Plan for the National Strategy (22). The Law and Justice (A.D 2018 – A.D 2037) has given importance to public participation as a mechanism to drive and create big changes to consists of 2 sub-plans,

1) Development Act Which is defined indicators, proportional technology and a central database of the country to enforce the law against the law by setting the target value for the year (A.D 2018 – A.D 2022), 50% of the law, Indicators period of decline in the law enforcement process. Which set the target value for the year (A.D 2018 – A.D 2022), All government agencies enforce the law 50% faster, and determine indicators of people's confidence in law enforcement Which set the target value for the year (A.D 2018 – A.D 2022), 75% of the people believe in law enforcement.

2) Development process the indicators of the ratio, the greater the number of steps in the administration of justice and the innovative use of digital technology for transparency. Convenient and fast Which set the target value for the year (A.D 2018 – A.D 2022), 75% of the number of important steps and target value for the year (A.D 2023 – A.D 2031), 100 percent of the number of important steps.